

عنوان مقاله:

تغییرات کارایی نیتروژن، فسفر و پتاسیم در تعدادی از گونه‌های زراعی و هرز خانواده گندمیان

محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره 51، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

آرزو عبیدی - کارشناسی ارشد گروه زراعت دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

ابراهیم زینلی - دانشیار گروه زراعت دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

افشین سلطانی - استاد گروه زراعت دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

عبدالرضا قرنچیکی - استادیار، موسسه تحقیقات پنبه کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، گرگان

خلاصه مقاله:

در سال‌های اخیر، مطالعه تنوع ژنوتیپی برای کارایی استفاده از عناصر غذایی، توجه محققین در سراسر جهان را به خود جلب کرده است. در این راستا، تغییرات کارایی استفاده از نیتروژن، فسفر و پتاسیم در شش گونه زراعی و هرز (گندم دوروم، جو معمولی، جو لخت، چاودم، یولاف وحشی و علف‌خونی)، در سال زراعی ۹۴-۹۵ در آزمایشی گلدانی به‌صورت فاکتوریل و در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار، در دانشگاه علوم کشاورزی گرگان بررسی شد. آزمایش در دو شرایط عدم مصرف و مصرف کودهای نیتروژن، فسفر و پتاسیم به‌مقدار مطلوبو اندازه‌گیری غلظت عناصر و ماده خشک در مراحل ساقه‌رفتن، گرده‌افشانی و رسیدگی انجام شد. نتایج تجزیه واریانس نشان‌دهنده تاثیر معنی‌دار فاکتورهای آزمایش بر شاخص کارایی (نسبت ماده خشک به عنصر تجمع‌یافته در بوته)، نسبت کارایی عناصر (نسبت ماده خشک در شاهد به ماده خشک در کوددهی) و شاخص برداشت عناصر (نسبت مقدار عنصر تجمع یافته در دانه به مقدار عنصر در کل ماده خشک) و عدم وجود اثرات متقابل معنی‌دار بین آن‌ها برای صفات مورد بررسی در هر سه مرحله بود. همچنین، نتایج حاکی از کاهش معنی‌دار صفات یاد شده در نتیجه مصرف کودهای شیمیایی بود. با توجه به نتایج این مطالعه، ارزیابی کارایی عناصر در مراحل اولیه رشد برای مقایسه یا غربال ژنوتیپ‌ها کافی نیست و باید در مراحل پیشرفته‌تر رشد، به‌ویژه رسیدگی انجام شود. همچنین، با توجه به تنوع چشمگیر بین ژنوتیپ‌های مورد مطالعه از نظر شاخص‌های کارایی عناصر، انجام مطالعات مفصل‌تر در زمینه تنوع ژنوتیپی برای شناسایی صفات مرتبط با کارایی عناصر معدنی مفید به‌نظر می‌رسد.

کلمات کلیدی:

شاخص برداشت عناصر، شاخص کارایی عناصر، عناصر پرمصرف، مراحل رشد، نسبت کارایی عناصر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1189403>

